

Kansen door verbinden.

Cultuuragenda Steenwijkerland 2017-2020

IK HEBBE BEHOEFTE AAN DE VERSCHEIDENHEID
EN DIE KNUSSE KLEINSCHALIGHEID,
STEENWIEKERLAND IS MIEN TUUS”

Vrij naar de liedtekst van “Steenwiekerland”
van Gerard R. Buisman

1.	INLEIDING.	4
2.	CULTUUR, WAAR HEBBEN WE HET OVER?	5
2.1	Definitie van cultuur.	5
2.2	Betekenis van cultuur.	5
3.	CULTUREEL PROFIEL.	6
3.1	Waar staat Steenwijkerland op het gebied van cultuur in grote lijnen.	6
3.2	De sterke en zwakke kanten, de uitdagingen en de bedreigingen	7
3.3	Cultureel voorzieningenniveau.	7
4.	CULTUURBELEID	8
4.1	Visie.	8
4.2	Doelen.	8
4.3	Rol gemeente.	8
5.	UITVOERING VAN BELEID	9
5.1	ERFGOED	9
5.1.1	Musea en historische verenigingen	9
5.1.2	Archieven	10
5.1.3	Monumenten, archeologie en cultuurlandschappen.	11
5.1.4	UNESCO-nominatie Koloniën van Weldadigheid	12
5.2	PODIUMKUNSTEN.	13
5.2.1	Podia	13
5.2.2	De Meenthe	13
5.2.3	Festivals en evenementen	14
5.2.4	Amateurkunst	15
5.2.5	Cultuureducatie	16
5.2.6	SCALA, centrum voor beeldende kunsten.	17
5.3.	BEELDENDE KUNST	18
5. 4.	MEDIA.	19
5.4.1	Bibliotheek	19
5.4.2	Stichting Lokale Omroep Steenwijkerland (SLOS)	20
5. 5.	CULTUUR EN TOERISME	21
6.	FINANCIEN	22
	Bijlage 1. Overzicht van de culturele infrastructuur van de gemeente Steenwijkerland*	24

1. INLEIDING.

Voor u ligt de cultuuragenda “Kansen door Verbinden”.

Deze schetst de belangrijkste ontwikkelingen binnen de sector cultuur en de opgave die de gemeente ziet en geeft een beeld van het cultureel aanbod binnen onze gemeente nu en in de toekomst.

De inzet van de gemeente Steenwijkerland op het gebied van cultuur is en blijft gericht op behoud van en versterking van de (bestaande) culturele infrastructuur.

Vanuit de cultuursector kan worden bijgedragen aan de versterking van de gemeentelijke identiteit en we zien in cultuur een belangrijke maatschappelijke en economische waarde oftewel:

“Kansen door verbinden”. Zoals de verbinding van kunst en cultuur met toerisme, erfgoed en het sociale domein.

Steenwijkerland heeft een rijk cultureel klimaat met meer dan 100 verenigingen op het gebied van zang, dans en muziek. Op het gebied van de cultuurhistorie zijn er musea en historische verenigingen en er worden jaarlijks culturele evenementen georganiseerd zoals het Schrijversfestival en Kopje Cultuur maar ook de kunstmarkt in Oldemarkt. Dit alles kent een grote inbreng van vrijwilligers en dit creëert draagvlak onder de bewoners (wat zijn de corso's zonder vrijwilligers?). Wat voor alles opvalt is de grote inbreng van de vrijwilligers in het culturele leven en dat de uitvoering voornamelijk in hun handen ligt. Cultuur is een grote sociale component in Steenwijkerland.

In de afgelopen jaren hebben we sterk ingezet op de cultuureducatie voor de kinderen. Dit hebben we in afstemming met de culturele sector en het onderwijs uitgevoerd en is verenigd in het Platform Cultuureducatie Steenwijkerland. Daarnaast is De Meenthe verbouwd als cultureel hart van Steenwijk. Dit willen we behouden maar ook zien we de verbinding van cultuur met andere terreinen. Cultuur biedt volop mogelijkheden voor onze inwoners om mee te doen, te participeren, in verenigingen als vrijwilliger en/of als deelnemer.

Ook zien we raakvlakken met toeristisch Steenwijkerland. De sector toerisme is sterk in de gemeente. Circa 14% van de werkgelegenheid in de gemeente hangt hiermee samen. Ook in economisch mindere tijden wordt door de gemeente en de provincie geïnvesteerd in toerisme, juist vanwege het stimuleren van de lokale economie. We hebben in de gemeente veel te bieden op het gebied van cultuur en cultuurhistorie. Dit kan meer dan nu beter toeristisch worden benut. Kansen zijn er voldoende door ons erfgoed te verbinden met het toerisme, waardoor onze gemeente nog aantrekkelijker wordt. We willen dan ook inzetten op het behoud van het rijke culturele klimaat met daarbij volop aandacht voor de verbinding.

2. CULTUUR, WAAR HEBBEN WE HET OVER?

2.1 Definitie van cultuur.

Een definitie van cultuur is: *de leefstijl van een samenleving*; de vorm, inhoud en geestelijke gerichtheid van menselijk handelen. Deze leefstijl is niet eenduidig, maar meer een dynamisch samenspel van subculturen. Aan de leefstijl van een groep of gemeenschap ontleen mensen hun identiteit.

Voor inzicht in de leefstijlen van het verleden kunnen we teruggrijpen op tradities, overleveringen en het materiële cultureel erfgoed. Traditioneel wordt er onderscheid gemaakt in hogere cultuur (met de uitingsvormen gekoppeld aan kunst, godsdienst en wetenschap) en lagere cultuur. Kenmerkend voor de hedendaagse cultuur is echter dat die hiërarchie in betekenis afneemt.

Veel oude en bestaande culturen zijn in onze gemeente bijeengebracht. Per kern- of gebied verschillen volksaard en –gebruiken, maar ook de cultuur(historie) en het cultureel erfgoed verschillen van elkaar. Juist deze verscheidenheid karakteriseert onze gemeente en maakt ons gebied aantrekkelijk om te werken, wonen, bezoeken en te recreëren.

Cultuur is echter in bovenstaande definitie een dusdanig groots begrip dat we ons beperken tot de terreinen waarmee cultuur en cultuurparticipatie in onze gemeente raakvlakken heeft:

- Cultureel Erfgoed/cultuurhistorie
- Podiumkunsten en met name: podia, amateurkunst en cultuureducatie
- Beeldende kunst
- Bibliotheek en Mediabeleid
- Toerisme

2.2 Betekenis van cultuur.

De waarde van kunst en cultuur is groot omdat het

1. van belang is voor de identiteit
 - voor de persoonlijke ontwikkeling van het individu: het is leuk om te doen, je leert ervan en je leert mensen kennen (intrinsieke waarde)
 - van de gemeente: het geeft herkenbaarheid aan de gemeente en dit is van belang voor een aangenaam woon- werk en verblijfsklimaat.
2. een maatschappelijke waarde heeft: cultuurparticipatie verbindt en kan bijdragen aan oplossingen van maatschappelijke vraagstukken. Hier gaat het om de positieve effecten die van kunst en cultuur kunnen uitgaan op gezondheid, onderwijs, leefbaarheid en veiligheid.
3. een economisch belang heeft, investeringen in cultuur en toerisme stimuleren de lokale economie en bevorderen het toerisme en daaraan gekoppeld o.a. de werkgelegenheid.

De gemeente voert autonoom beleid op het gebied van cultuur. Er is weinig wet- en regelgeving, behalve de Wet Stelsel Openbare Bibliotheken en wetgeving op het gebied van lokale omroepen. Daarnaast zetten we samen met de scholen, het rijk en de provincie in op cultuureducatie. Investeren in een actief cultuurbeleid loont wel degelijk. Zowel vanwege de verbindende functie als vanwege de preventieve functie. Daarom hecht de gemeente Steenwijkerland aan een goed en inspirerend klimaat op het gebied van kunst en cultuur, zowel in kwantitatieve als kwalitatieve zin. Daarnaast wordt cultuur gezien als een belangrijke “plus” om in deze gemeente te wonen en te werken en om als toeristen in onze gemeente te verblijven.

3. CULTUREEL PROFIEL.

Het landelijk gebied van de gemeente Steenwijkerland wisselt buurtschappen af met dorpen en stadjes en de oude vestingstad Steenwijk, dat tevens het winkel- en uitgaanscentrum is.

Hoge (bossen, heide en zand) en lage gebieden (Weerribben en Wieden) wisselen elkaar af op fiets- en wandelafstand en het is één van de vijftien toeristische regio's die Nederland rijk is.

De aard van de bevolking en de gebruiken, de cultuur(historie) en het cultuur toeristisch erfgoed verschillen per kern en gebied.

De karakters van de verschillende kleine en grotere kernen zijn terug te voeren op een gevarieerde historie. Vollenhove: bisschops- en 'paleizen'stad (havezaten), Blokzijl: rijk handelsstadje en Kuinre die ooit aan de Zuiderzee lagen. De inwoners van Giethoorn Ossenzijl, Nederland en Kalenberg leefden in voorgaande eeuwen van landbouw, veenwinning en visserij. De grote meren, Wieden en Weerribben, de akkerbouw- en veeteeltgebieden, de weren(petgaten) en ribben(legakkers), maar ook de dijken, houtwallen, heidevelden en bossen zijn hiervan een tastbare herinnering.

Deze grote variatie en verscheidenheid, gecombineerd met de landschappelijke rijkdom en de meer stedelijke cultuur van Steenwijk biedt veel kansen en mogelijkheden. Dit geldt voor de versterking van de culturele infrastructuur, maar ook voor afstemming van beleid in het kader van ruimtelijke ordening, natuur en landschap, recreatie en toerisme Hierdoor wordt een bijdrage geleverd aan het leef-, werk- en woonklimaat in onze gemeente.

3.1 Waar staat Steenwijkerland op het gebied van cultuur in grote lijnen.

- Wij staan voor een gemeente waar het prettig wonen, werken en recreëren is.
- Onze gemeente is afwisselend en gevarieerd op het gebied van landschap en erfgoed
- De culturele infrastructuur past bij een middelgrote gemeente zoals de onze. Zie bijlage 1.
- Er zijn drie speerpunten ten aanzien van ons (materiële) cultureel erfgoed: behouden, ontwikkelen en beleven.
- Wij streven ernaar dat musea en historische verenigingen op eigen kracht publieksbereik en – participatie vergroten.
- Cultuur(historie) dient in relatie met toerisme nog verder te worden uitgebouwd.
- Gemeentearchief: deze archieven zijn openbaar, steeds meer digitaal beschikbaar en, voor historisch onderzoek, gratis raadpleegbaar voor de inwoners.
- Theater De Meenthe heeft met haar kleine en grote zaal de historische grens van 40.000 bezoekers gehaald in het seizoen 2015-2016.
- Sinds 2011 wordt er een samenhangend beleid op het gebied van de cultuureducatie voor het primair onderwijs gerealiseerd. Het Platform Cultuureducatie Steenwijkerland, bestaande uit culturele en cultuurhistorische instellingen en de directies van het primair onderwijs, voert dit beleid uit.
- Meer dan 100 verenigingen zijn actief op het gebied van cultuur in onze gemeente. De onderlinge betrokkenheid is de kracht van de amateurkunst en het cement in onze samenleving.
- Er wordt kunst in de openbare ruimte gerealiseerd in overleg met de kernen en wijken, de gemeentelijke kunstcollectie is in kaart gebracht en wordt openbaar gemaakt.
- Gemeentelijke investeringen:
 - Overeenkomstig onze visie zijn plekken waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten en zich kunnen ontspannen van groot belang. Er is de laatste jaren fors geïnvesteerd in accommodaties zoals de dorpshuizen en multifunctionele centra (mfc's) en in theater/evenementenhal De Meenthe.
- Subsidiebeleid.
 - In 2012 is er een algemene korting van 10% op de cultuursubsidies toegepast
 - Sinds 2012 is er een nieuwe subsidieregeling amateurkunst van kracht
 - De subsidies op de musea zijn geharmoniseerd en vanaf 2014 ontvangen alle musea en historische verenigingen een waarderingssubsidies.

3.2 De sterke en zwakke kanten, de uitdagingen en de bedreigingen

<p>Sterk</p> <ul style="list-style-type: none"> Rijke cultuurhistorie Prachtige afwisselende cultuurlandschappen Toeristische trekpleisters zoals Giethoorn Verenigingsleven in alle kernen Hoog aantal vrijwilligers Dorpshuizen/mfc's in groot aantal kernen Aanwezigheid van culturele voorzieningen (bibliotheken, theater annex evenementenhal De Meenthe, dependance Scala) Kunst in de openbare ruimte Grotere en kleine evenementen (bijv. Corso;s, Kopje Cultuur, muziekevenementen) Toegankelijke gemeentelijke archieven Goede structuur cultuureducatie primair onderwijs Anne Beeltje Cultuurprijs J.C. Bloem poëzieprijs 	<p>Zwak</p> <ul style="list-style-type: none"> Geografisch grote afstanden – hierdoor richt de inwoner zich voor bepaalde voorzieningen op omliggende gemeenten Aanbod van kunst en cultuur in de gemeente is onvoldoende bekend bij de inwoners. Beperkt aantal professionele instellingen. Weinig onderscheidend aanbod. Veel kleine verenigingen.
<p>Kansen</p> <ul style="list-style-type: none"> Integrale samenwerking tussen cultuur, toerisme en erfgoed Optimaliseren publieksbereik en –participatie musea Cultuureducatie binnen- en buitenschools bevorderen Samenwerking verenigingen versterken door inzet combinatiefunctionaris Cultuur is middel om participatie te verhogen en zelfredzaamheid te versterken 	<p>Bedreigingen</p> <ul style="list-style-type: none"> Vergrijzing Individualisering Dreigend tekort aan vrijwilligers Kortingen op subsidies Exploitaties van voorzieningen die onder druk staan

3.3 Cultureel voorzieningenniveau.

Ons cultureel voorzieningenniveau is op peil. Wij hebben onze culturele infrastructuur getoetst aan het ringenmodel van Cor Wijn en stellen vast dat onze gemeente, bestaande uit de centrumgemeente Steenwijk (24.690 inwoners) en de 31 daarom heen liggende grotere en kleinere kernen, een cultureel voorzieningenniveau heeft dat past bij een gemeente van 43.500 inwoners (zie bijlage 1).

Wel zijn er ontwikkelingen binnen de verschillende beleidsterreinen en conclusies uit de sterkte/zwakte analyse die onze aandacht en inzet verdienen. De maatschappelijke kant en de economische pijler van kunst en cultuur verdienen extra aandacht. Hier liggen kansen om stappen te zetten en dat willen wij graag doen in goede samenwerking met onze partners in dit veld.

4. CULTUURBELEID

4.1 Visie.

Onze droom is een bruisend cultureel leven dat aantrekkelijk is voor inwoners en bezoekers en bijdraagt aan een goed vestigingsklimaat.

4.2 Doelen.

1. Behoud van de kracht en kwaliteit van het cultureel klimaat

De in het verleden gemaakte beleidskeuzes en het daarop ingezette beleid vragen niet om een grote omslag. Onze ambitie is om uit te gaan van bestaand beleid en dit op onderdelen zo mogelijk aan te scherpen of te verfijnen.

2. Bevorderen van cultuurparticipatie

We gaan meer accent leggen op cultuurparticipatie, omdat het een positief effect heeft op de vitaliteit, gezondheid en welzijn van inwoners.

Cultuur heeft – net als sport – een sterk verbindende en preventieve functie. Samen muziek maken, samen van kunst genieten, het brengt mensen samen en versterkt op die manier de samenhang in de wijk of buurt. Ook heeft cultuurbeleving op individueel niveau direct een preventieve functie. Het draagt immers bij aan het levensdomein “sociaal netwerk” (samen muziek maken vergroot je netwerk) en “waarden en persoonlijke ontwikkeling” in iemands leven. Ook is de preventieve werking van muziek van belang voor de ontwikkeling van kinderen onder andere in verband met het vertragen van de kans op dementie.

In het beleidsplan sociaal domein is de bijdrage die cultuur heeft en/of kan hebben aan de maatschappelijke deelname van onze inwoners weergegeven.

3. Samenwerking tussen cultuur, toerisme en erfgoed intensiveren en versterken

Vanwege het economisch belang van cultuur, het draagt bij aan de aantrekkelijkheid van de gemeente voor zowel inwoners als toeristen, willen wij de samenwerking tussen cultuur, toerisme en erfgoed intensiveren en versterken.

4.3 Rol gemeente.

Voor de cultuursector geldt een globale – en ongeschreven – taakverdeling, met uitzondering van de sectoren waarvoor een wettelijk regime geldt:

Het *rijk* is verantwoordelijk voor de subsidiëring van grootschalige culturele instellingen, manifestaties en festivals; stimuleert experimenten en voorbeeldprojecten; verzorgt indirecte steunfuncties en is ook verantwoordelijk voor het inkomensbeleid van de kunstenaars.

De *provincie* wordt doorgaans verantwoordelijk gehouden voor spreiding van voorstellingen en activiteiten en het subsidiëren van directe steunfunctietaken, zoals begeleiding van instellingen. Zij heeft een taak in de instandhouding van kleinschalige kinder- en jeugdtheater en vervullen een rol bij zaken die uiting geven aan de regionale identiteit (regionale omroep, dialecten, regionale musea). Ze zien ook als hun taak om samenwerking te bevorderen (denk hierbij aan Cultuureducatie met Kwaliteit of de herstructurering van de bibliotheken).

Als gemeente hebben wij de zorg voor:

- a. de het financieren van die voorzieningen die wij voor de culturele infrastructuur van de gemeente noodzakelijk achten (lokale musea, archieven, lokale omroep, bibliotheek e.d.)
- b. het subsidiëren van activiteiten op het gebied van onder meer de beeldende kunst, de amateurkunst en de kunsteducatie
- c. het in stand houden en laten bespelen van podiumkunstaccommodaties.

Als gemeente nemen wij over het algemeen niet zelf de rol op als beheerder of als organisator van het cultuuraanbod. Wij zien met name de volgende rollen voor de gemeente:

- stimuleren, zodat er voldoende, divers en kwalitatief goed aanbod beschikbaar is voor onze inwoners en dat daarmee de cultuurparticipatie verhoogt;
- faciliteren, van culturele instellingen en verenigingen;
- subsidiëren: met financiële middelen dragen wij bij aan het uitvoeren van de agenda;
- initiëren, van samenwerkingsverbanden om de posities van de lokale cultuur te bevorderen.

5. UITVOERING VAN BELEID

5.1 ERFGOED

Onder het erfgoed verstaan we de monumenten, archeologie en het cultuurlandschap, de musea en historische verenigingen en het gemeentelijk archief.

Wij willen ons erfgoed behouden, ontwikkelen en (laten)belevén. Om dit te realiseren dient er afstemming plaats te vinden op de beleidsonderdelen cultuur, toerisme en erfgoed.

De musea en historische verenigingen zetten zich in voor cultuurbehoud door de diverse collecties en tradities in stand te houden. Wij willen de inzet van al deze vrijwilligersondersteuning bieden middels stimuleringsubsidies voor gezamenlijke projecten.

5.1.1 Musea en historische verenigingen

Waar staan we?	<p>Het primaat van het bewaren, beschrijven en tonen van de lokale geschiedenis ligt in deze gemeente voornamelijk bij het particulier initiatief.</p> <p>Op dit moment zijn er zes musea en twee historische verenigingen waarmee de gemeente een subsidierelatie onderhoudt. In Steenwijk zijn dat het Stadsmuseum, dat de geschiedenis van de vestingstad vertelt, het Kermis- en Circusmuseum met een bijzondere collectie, in Rams Woerthe is de collectie van Krop gehuisvest welke een bovenregionale uitstraling heeft. In Vollenhove bevindt zich Cultuurhistorisch Centrum Land van Vollenhove en in Blokzijl Het Gildenhuis, dat de geschiedenis vertelt van de koopmansstad. Tenslotte hebben we Museumboerderij 't Olde Maat Uus, dat de geschiedenis van Giethoorn en zijn inwoners verbeeldt. De twee zelfstandige verenigingen zijn gevestigd in Oldemarkt, Historische Vereniging IJsselham, en in Steenwijk de Historische Vereniging Steenwijk.</p> <p>Het Stadsmuseum Steenwijk, Het Gildenhuis in Blokzijl en 't Olde Maat Uus in Giethoorn en het Kropmuseum zijn als museum geregistreerd.</p> <p>Vanaf 2014 ontvangen alle zes musea en twee historische verenigingen jaarlijks een waarderingssubsidie (basisbedrag</p> <p>Alle musea worden gerund door het particulier initiatief. De musea drijven grotendeels op de inzet van vrijwilligers.</p> <p>Steenwijkerland kent tevens twee goedbezochte (natuur) Bezoekerscentra, namelijk De Wieden in St. Jansklooster (Natuurmonumenten) en de Weerribben in Ossenzijl.</p>
Doelen	<ul style="list-style-type: none"> - Behoud, beheer en attractief houden van de eigen collecties - Publieksbereik en –participatie vergroten - Educatieve projecten ontwikkelen ten behoeve van het primair onderwijs
Waar is het van belang voor	Participatie, sociale cohesie
Wat is de uitdaging?	<p>De gemeente streeft ernaar dat ze, behalve dat ze de organisatie in stand houden en de collectie beheren, in samenwerking met andere partijen projecten ontwikkelen en uitvoeren.</p> <p>Er wordt door de besturen hard gewerkt aan de opdracht om het publieksbereik en participatie te vergroten, maar er zijn nog enkele knelpunten.</p> <p>Presentaties: de musea benadrukken met hun presentaties de lokale geschiedenis. Deze dienen echter actueel gehouden te worden omdat er steeds hogere eisen aan de kwaliteit hiervan door het publiek worden gesteld.</p> <p>De ontwikkeling van projecten voor de cultuureducatie kost tijd en energie, maar vereist ook deskundigheid, waarvoor het budget ontbreekt.</p> <p>Continuïteit: De continuïteit van de werkzaamheden in de musea staat onder druk omdat er steeds minder vrijwilligers beschikbaar zijn.</p> <p>De musea hebben zich verenigd in het Museumberaad en beraden zich momenteel over de toekomst in verband met het dalende aantal vrijwilligers en verminderde bestuurskracht.</p>

	Om de gezamenlijke musea te ondersteunen willen wij budget vrijmaken voor het subsidiëren van gezamenlijke projecten van de musea om <ul style="list-style-type: none"> - projecten op het gebied van publieksbereik van de musea te kunnen ontwikkelen en - voor deskundigheidsbevordering van de vrijwilligers
Rol gemeente	Initiëren, subsidiëren, stimuleren
Relaties	Cultuureducatie – in samenwerking met het onderwijsprojecten ontwikkelen en aanbieden op het gebied van de cultuurhistorie Erfgoed – cultuurhistorie en erfgoed zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden als onderdeel van onze leefomgeving Toerisme – cultuurhistorie is een belangrijk onderdeel van de aantrekkelijkheid van onze gemeente

5.1.2 Archieven

Waar staan we	Onder het gemeentearchief wordt in de eerste plaats verstaan de op grond van de Archiefwet 1995 formeel naar de archiefbewaarplaats overgebrachte archieven. De archieven hebben na overbrenging niet meer primair een functie voor de bedrijfsvoering, maar krijgen als cultureel erfgoed primair een publieksfunctie. De archieven worden dan openbaar en zijn, voor historisch onderzoek, gratis raadpleegbaar door de burger. Het gemeentearchief biedt daarnaast ook onderdak aan voor de geschiedschrijving waardevolle lokale particuliere archieven. Deze vallen na opname in de archiefbewaarplaats ook onder de werking van de Archiefwet 1995. In de afgelopen jaren is het volgende gerealiseerd: <ul style="list-style-type: none"> - periodieke organisatie archievendag - alle toegangen, een beeldbank en het gehele openbare bevolkingsregister op het internet geplaatst - publicatie van een boekje over het gemeentearchief - groei van het internetgebruik door burgers (2500 zoekacties in 2006, ruim 50.000 in 2013) - verwerving 28 particuliere archieven en collecties sinds 2008
Doelen	<ul style="list-style-type: none"> - Behoud van waardevolle archieven voor het nageslacht (zowel gemeentelijke als particuliere archieven) - Bron voor historisch en genealogisch onderzoek - Bron voor de recht- en bewijszoekende burger - Bron voor controle en verantwoording van de overheid
Wat is de uitdaging	<ul style="list-style-type: none"> - Verder gaan met digitalisering en hierbij een goede invulling geven aan ontwikkelingen als onder meer auteursrecht, de Wet Hergebruik Overheidsinformatie en scan-on-demand - een duurzaam beheer voor digitale archieven
Van belang voor	Identiteit, sociale samenhang, zeker stellen belangrijk erfgoed
Rol gemeente	Uitvoerend, het gemeentearchief is zelf beheerder van cultureel erfgoed.
Relaties	Cultuur-en erfgoedinstellingen voor meer samenhang in beleid, kennisuitwisseling en presentatie, het onderwijsveld in kader van educatieve projecten

5.1.3 Monumenten, archeologie en cultuurlandschappen.

Waar staan we?	Monumenten en landschap dragen bij aan de identificatie met de gemeente, de stad, het dorp en de straat. Ze geven betekenis aan ons leven. Erfgoed kan ook een gevoel van trots oproepen. Trots voor de woon- en/ of werkplaats. Op dit moment heeft de gemeente Steenwijkerland 282 rijksmonumenten, 192 gemeentelijke monumenten en 3 beschermde stads- en dorpsgezichten (Vollenhove, Blokzijl en Giethoorn inclusief Jonen en Dwarsgracht). Verder loopt op dit moment het proces om de Koloniën van Weldadigheid (o.a. Willemsoord) op de UNESCO-lijst voor werelderfgoed te plaatsen. Ook op archeologische gebied bevat het grondgebied van de gemeente belangrijke archeologisch waardevolle terreinen. De gemeente heeft een eigen Archeologische Waarden- en Beleidskaart op laten stellen waarin de archeologische waarden en verwachtingen voor het hele grondgebied van de gemeente in kaart zijn gebracht. Boven het maaiveld vormt het (cultuur)landschap, naast de gebouwde omgeving, een belangrijk onderdeel van de identiteit en het aanzien van de gemeente.
Doelen	- Wij willen ons materiële erfgoed behouden, ontwikkelen en beleven.
Wat is de uitdaging?	In de Erfgoednota Steenwijkerland 2012-2014, "een nieuwe toekomst voor het verleden" is vastgelegd hoe de gemeente om wil gaan met haar (materiële) cultureel erfgoed. <ul style="list-style-type: none"> - Inpassing cultuurhistorie in bestemmingsplannen, - Rol cultuurhistorie in aantrekkingskracht gemeente, - Erfgoed in onderwijs en als onderdeel van de Open Monumentendag, - monumentaal groen
Van belang voor	Verbinding, sociale cohesie en inspiratie
Rol gemeente	Initiëren en stimuleren.
Relaties	Toerisme – cultuurhistorie is een belangrijk onderdeel van de aantrekkelijkheid van onze gemeente Erfgoed – cultuurhistorie en erfgoed zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden als onderdeel van onze leefomgeving

5.1.4 UNESCO-nominatie Koloniën van Weldadigheid

<p>Waar staan we?</p>	<p>Sinds 2012 wordt in eendrachtige samenwerking tussen verschillende overheden in Nederland en België gewerkt aan de nominatiedossier om de Koloniën van Weldadigheid de status van Werelderfgoed te laten krijgen. Willemsoord (inclusief De Pol is één van de Koloniën van Weldadigheid in Nederland en België die in de race zijn voor de status van Werelderfgoed.</p> <p>In 1818 startte Johannes van den Bosch in Frederiksoord met de Maatschappij van Weldadigheid. Zijn ideaal was om mensen die in armoede leefden en/of van de rafelranden van de samenleving een nieuwe kans te bieden. Hij wilde ze leren om een nieuw leven op te bouwen in een normaal, gedisciplineerd en eerlijk arbeidersbestaan. Woeste gronden in Drenthe (Frederiksoord/Wilhelminaoord/Boschoord), Overijssel (Willemsoord en De Pol) en Fryslân (Oost- en Westvierdeparten) werden ontgonnen en tussen 1818 en 1824 werden er in het gebied 400 kolonistenwoningen gebouwd, waarvan 100 in Willemsoord. Daarnaast werden er ook gemeenschappelijke voorzieningen als kerken, scholen en werkplaatsen gebouwd. Dit waren de vrije Koloniën, waar men door hard werken opgevoed en het de bedoeling was dat men te zijner tijd als goede burgers terug zou terugkeren in de samenleving.</p> <p>Bijna 200 jaar later is de opzet van Koloniën van Weldadigheid nog goed te herkennen in het landschap. De kaarsrechte, door bomen omzoomde, lanen, de strak in het gelid staande koloniewoningen en de begraafplaatsen vertellen in Willemsoord en De Pol nog steeds het verhaal van de Koloniën en hun bewoners. Een uniek verhaal en een uniek gebied dat, samen met de andere Koloniën van Weldadigheid het verhaal vertelt van bijna 200 jaar geleden en daardoor binnen de gemeente ook een waardevol cultureel erfgoed vormt.</p>
<p>Wat is de uitdaging?</p>	<p>Wanneer de Koloniën van Weldadigheid aangewezen worden als Werelderfgoed, geldt dit als een soort ‘Michelinster’ voor het gebied. Aanwijzing tot Werelderfgoed, betekent een erkenning op wereldniveau van de aanwezige waarden! De status van Werelderfgoed kan dan ook zeker voordelen en kansen met zich meebrengen. (Inter)nationale belangstelling voor het gebied zal toenemen. Hier wordt al op ingespeeld door het ontwikkelen van diverse bezoekerscentra/informatiepunten en ook lokale initiatieven sluiten aan bij het verhaal van de Koloniën van Weldadigheid. De geschiedenis van de Koloniën van Weldadigheid en haar weerslag op het landschap kunnen zo doorgegeven worden aan toekomstige generaties. De (toekomstige) Werelderfgoedstatus kan ook prima als marketinginstrument in internationaal verband. Het is een uniek middel om het gebied en de producten daaruit te promoten.</p> <p>Niet alleen de zichtbare herinneringen in het landschap zijn belangrijk, ook het sociale experiment van de Koloniën van Weldadigheid biedt waardevolle lessen voor het heden en stof voor een maatschappelijk debat. Dit is een potentie die de Koloniën van Weldadigheid zouden kunnen aanboren door maatschappelijke partners uit te nodigen om hiermee aan de slag te gaan.</p>

5.2 PODIUMKUNSTEN.

Hieronder vallen een breed scala aan uitvoerende kunsten zoals theater, muziek, dans, literatuur en andere vormen en afhankelijk van de grootte en de werkvelden wordt er onderscheid gemaakt tussen professionele kunsten, amateurkunst en cultuureducatie.

Wij hebben als gemeente geen verantwoordelijkheid voor de productie van professionele podiumkunst, zoals het in stand houden van een theater- of een muziekgezelschap. Deze rol zien wij ook niet weggelegd voor de komende jaren. Wel zijn wij bereid podia in stand te houden waarop dit uitgevoerd kan worden. In de afgelopen jaren zijn er dan ook grote investeringen gedaan in de dorpshuizen en mfc's, De Meenthe en in De Buze.

5.2.1 Podia

Waar staan we?	Op vele plaatsen in onze gemeente worden optredens en uitvoeringen verzorgd: <ul style="list-style-type: none"> - De Buze: uitvoeringen popmuziek en kleine festivals - 19 dorpshuizen en mfc's waarvan De Burght in Vollenhove en Dalzicht in Oldemarkt de grootste zijn - Naast de dorpshuizen en De Buze worden ook kerken, de bibliotheek en andere onverwachte locaties als podium gebruikt - Tenslotte vormen de horecabedrijven regelmatig podia voor livemuziek. - Rabo-theater De Meenthe (wordt separaat benoemd)
Doelen	Behoud van plekken waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten en zich kunnen ontspannen en zich kunnen presenteren.
Wat is de uitdaging	Om de dorpshuizen en wijkgebouwen bestendig te houden is het van belang de besturen te faciliteren in groot onderhoud. Momenteel ondersteunen wij de besturen middels de Regels subsidiëring dorpshuizen en wijkgebouwen. Dit houdt in dat de besturen jaarlijks een bedrag van € 1000,00 ontvangen voor de activiteitenkosten. Daarnaast is er een bedrag beschikbaar voor subsidiëring van onderhoudskosten aan zelfstandige dorpshuizen. Per dorpshuis kan jaarlijks tot een bedrag van maximaal € 2500,00 aan nota's voor onderhoud van het gebouw worden gedeclareerd. Dit bedrag kan maximaal 4 jaar gespaard worden. Tot nu toe is het voor deze regeling beschikbare budget, dat in de jaarlijkse gemeentebegroting wordt vastgesteld, voldoende.
Rol gemeente	Faciliterend
Relaties	Maatschappelijk vastgoed, wijken- en kernenbeleid, culturele veld.

5.2.2 De Meenthe

Waar staan we?	Rabo Theater De Meenthe is het theater- en evenementencomplex van Steenwijkerland. Het theater is voorzien van een theaterzaal met 605 stoelen, een kleine zaal die plaats biedt aan 127 gasten, foyers en een evenementenhal met een capaciteit van 2500 staanplaatsen of 1500 zitplaatsen. In 2016 is voor het eerst de grens van 40.000 bezoekers voor professionele theatervoorstellingen doorbroken en zal het totaalbezoek stijgen naar rond de 145.000.
Doelen	<ul style="list-style-type: none"> • Biedt een afwisselend en veelzijdig theaterprogramma • Is een professioneel podium voor beoefenaars van de kunsten, zowel voor amateurs als voor professionals • Heeft een actieve en stimulerende rol ten aanzien van de amateurkunst • Werkt samen met de culturele instellingen in onze gemeente.
Wat is de uitdaging?	In 2016 is het gebouw in eigendom overgedragen aan de gemeente, waarbij tevens is besloten dat het subsidie gehandhaafd blijft voor de exploitatie van de theater- en evenementenvoorzieningen.

	Het is nu zaak voor het bestuur van De Meenthe om vormen te vinden waarbij de exploitatie gezond blijft. Hierbij kan gedacht worden aan de inzet van vrijwilligers maar ook aan samenwerkingsvormen met theaters in de (directe) omgeving, bijvoorbeeld op het gebied van uitwisseling van (technisch) personeel
Van belang voor	Cultuurparticipatie, sociale samenhang, inspiratie, cultuureducatie
Rol gemeente	Subsidiëren, faciliteren, initiëren
Relaties	Inwoners, culturele instellingen en verenigingen, onderwijs, particulier initiatief.

5.2.3 Festivals en evenementen

Festivals en evenementen versterken de aantrekkelijkheid van de gemeente als woon- en verblijfplaats. Door het jaar heen vinden er tal van evenementen plaats, die door het particulier initiatief worden georganiseerd. Van gemeentewege is de betrokkenheid gelegen in het vergunningstraject en financiële betrokkenheid, omdat een aantal evenementen financieel wordt ondersteund, zoals Kopje Cultuur en het in 2015 gehouden Textielfestival, maar ook een tentoonstelling van kunstwerken in park Rams Woerthe. Aangezien er grote kosten zijn verbonden aan de organisatie van evenementen in de buitenlucht, streven wij ernaar om dit onderdeel op korte termijn af te stemmen met het vergunningenbeleid op het gebied van de evenementen.

Wij zullen de organisatie van evenementen van (boven)regionale allure blijven ondersteunen. Wij staan ook open voor nieuwe initiatieven, waaraan wij echter wel voorwaarden verbinden. Deze dienen aantoonbaar (boven)regionaal van karakter te zijn, een verbinding te hebben met toerisme en ter promotie van onze gemeente kunnen dienen.

Waar staan we	Er vinden tal van festivals en evenementen plaats in onze gemeente. en de organisatie daarvan wij over aan het culturele veld. Kopje Cultuur Open Monumentendag Corso's Schrijversfestival Steenwijkerland Rock around Giethoorn Dicky Woodstock Wiedepop Stonehengefestival Pasar Malem Boekenmarkt Gondelvaarten Steengoed Willemsoord Bluesfestival Giethoorn Dickensfestival Shantykorenfestival Daarnaast hebben wij oog voor de kleinere evenementen die zich specifiek richten op een onderdeel (bijvoorbeeld Klassiek Blokzijl) of beperken tot eigen stad of dorp.
Doelen	<ul style="list-style-type: none"> • Vergroten aantrekkelijkheid van de gemeente • Podium voor initiatieven op het gebied van de amateurkunst
Wat is de uitdaging	Bij de totstandkoming van het gemeentelijk evenementenbeleid rekening houden met de gevolgen van beleidskeuzes voor de culturele festivals. De organisatie van de festivals en evenementen laten wij over aan het culturele veld. Wel is het voor ons van belang om ruim van tevoren te weten welke evenementen op welke dagen plaatsvinden. Dit is van belang met de voorbereiding van het toezicht op de openbare orde en veiligheid, maar ook voor het eventueel afsluiten van wegen, het bewaken van de geluidsnormen en het organiseren van reiniging en vuilophaaldiensten.
Van belang voor	Aantrekkelijkheid van de gemeente, cultuurparticipatie Sociale cohesie Persoonlijke ontwikkeling
Rol gemeente	Faciliteren, subsidiëren
Relaties	Amateurkunst, Toerisme

5.2.4 Amateurkunst

De kracht van de amateurkunst in Steenwijkerland is de onderlinge betrokkenheid. Dit uit zich in een sterk verenigingsleven en een groot cultuurhistorisch besef. We willen de cultuurparticipatie verhogen en daarmee de plaats van kunst en cultuur in de samenleving borgen voor de toekomst.

Wij verlangen van onze amateurkunstverenigingen maatschappelijke betrokkenheid.

Waar staan we?	Duizenden inwoners van de gemeente Steenwijkerland zijn actief als amateurkunstenaar op het gebied van beeldende kunst, muziek, dans, theater, schrijven en nieuwe media. In onze gemeente is er dan ook een grote verscheidenheid aan verenigingen die actief zijn op dit gebied. De grote hoeveelheid aan verenigingen is te linken aan het aantal kernen in de gemeente. Dit alles maakt dat er een stevige basisstructuur van diverse amateurverenigingen is. De verenigingen laten regelmatig van zich horen en verzorgen tal van concerten en presentaties op verschillende plaatsen in onze gemeente.
Doelen	<ul style="list-style-type: none"> • Vergroten participatie (in het bijzonder jongeren) • Vergroten zichtbaarheid van de verenigingen • Stimuleren van culturele initiatieven voor en door amateurkunstenaars • Maatschappelijk betrokken verenigingen • Samenwerking stimuleren met partners in de zorg en sport
Wat is de uitdaging?	<p>Wij kiezen voor een stimulerende rol ten aanzien van de kwaliteit van de amateurkunst en de deskundigheidsbevordering. Dit moet ertoe leiden dat de toegankelijkheid van kunst voor een breed publiek wordt vergroot en een hogere participatie wordt bereikt.</p> <p>We ondersteunen hierbij de verenigingen middels de inzet van een cultuurcoach, die de binnen- en buitenschoolse educatie zal moeten gaan verbinden. Daarnaast krijgt deze een makelaarsfunctie in dit veld om partijen te adviseren en nader tot elkaar te brengen.</p> <p>Binnen de opdracht aan Scala zijn er afspraken gemaakt over het aantal gesubsidieerde lesplaatsen voor de muziekverenigingen. In overleg met de verenigingen zullen er nieuwe afspraken worden gemaakt voor lesplaatsen voor kinderen.</p> <p>De verenigingen moeten zich verantwoordelijk voelen voor hun maatschappelijke taak en bijdragen aan het vinden van antwoorden op maatschappelijke vraagstukken ten aanzien van het sociaal domein, vergrijzing en vrijetijdsbesteding.</p> <p>Voor wat betreft de uitvoering zal de aandacht zich vooral richten op de kwetsbaren in de samenleving.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ We handhaven de stimuleringssubsidies voor amateurkunst op het huidige niveau ➤ Het initiatief om de verbinding te zoeken en te leggen tussen de binnenschoolse- en buitenschoolse cultuureducatie ligt bij de culturele sector. ➤ Wij ondersteunen deze initiatieven middels de inzet van een combinatiefunctionaris/cultuurmakelaar. ➤ Ten aanzien van het stimuleringsbeleid gaan wij inzetten op een integrale aanpak op het terrein van cultuur, sport en welzijn.
Van belang voor	Participatie, persoonlijke ontwikkeling, herkenbaarheid, sociale cohesie, inspiratie
Rol gemeente	Stimulerend, faciliteren, initiëren
Relaties	Festivals en evenementen, cultuureducatie, samenwerking met de domeinen zorg en sport

5.2.5 Cultuureducatie

Cultuureducatie is onmisbaar voor de vorming van jonge mensen tot kritische volwassenen. Via cultuuronderwijs ontwikkelen kinderen hun talenten, maken zij kennis met schoonheid en leren zij de waarde van kunst te begrijpen. Het versterken van de creativiteit van kinderen maakt ze gereed voor de toekomst en daarom blijven wij de cultuureducatie primair onderwijs op onderdelen steunen.

<p>Waar staan we nu</p>	<p>Cultuureducatie primair onderwijs: Cultuurmenu primair onderwijs: Sinds 2011 wordt een samenhangend beleid voor cultuureducatie gerealiseerd waarbij de twee beleidsterreinen cultuur en onderwijs elkaar versterken. Cofinanciering: gemeente en het onderwijs ondersteunen de jaarlijkse afname van culturele (inclusief erfgoed) activiteiten voor het basisonderwijs. Deskundigheidsbevordering en de ontwikkeling van doorgaande leerlijnen zijn pijlers, met als doel een betere verankering van het beleid.</p> <p>Een Platform Cultuureducatie, waarin naast de culturele en cultuurhistorische instellingen het onderwijs is vertegenwoordigd door de beide bovenschoolse directeuren p.o., is verantwoordelijk voor de ontwikkeling en afzet van de cultuureducatie.</p> <p>Cultuurcoach: de gemeente faciliteert het Platform met personele inzet middels de cultuurcoach. De cultuurcoach is de pro-actieve en deskundige schakel tussen het Platform Cultuureducatie en de individuele aanbieders; organiseert en coördineert de deskundigheidsbevordering en ontwikkelt beleid op het gebied van cultuureducatie.</p> <p>Cijfers: 37 basisscholen, 36 nemen structureel deel; jaarlijks 3 activiteiten per leerling; totaal ca. 3900 leerlingen; ca. 11.800 activiteiten. 18 contactpersonen cultuureducatie op de scholen (Interne Cultuur Coördinatoren).</p> <p>Cultuureducatie voortgezet onderwijs: hierin hebben wij geen gemeentelijke taak. Dit wordt uitgevoerd door het onderwijs in samenwerking met de culturele partners.</p>
<p>Doelen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Alle leerlingen in het primair onderwijs maken kennis met kunst en cultuur, zowel door actieve(meedoen) als door passieve (kijken, luisteren, genieten) deelname • Alle culturele instellingen en het onderwijs werken samen om de beleidsdoelen te realiseren.
<p>Wat is de uitdaging</p>	<p>Verankering van cultuureducatie in de Steenwijkerlandse samenleving d.m.v.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - integratie in het schoolplan (doorgaande leerlijnen, aansluiting bij de kerndoelen); - verbinden met andere beleidsterreinen (o.a. sport/beweging, welzijn) en - het culturele veld stimuleren om in samenwerking met het onderwijs projecten ten behoeve van de cultuureducatie te ontwikkelen. <p>De integratie van cultuureducatie in het schoolplan is in gang gezet. Momenteel lopen er een aantal pilots waarbij een aantal scholen, Scala en de cultuurcoach gezamenlijk optrekken om dit traject uit te werken. De implementatie en verdere uitrol van deze projecten zien wij als uitdaging voor het onderwijs en het is dan ook de taak voor het onderwijs om deze opdracht verder uit te voeren.</p> <p>Onze uitdaging is de cultuureducatie te verbinden met andere beleidsterreinen en het culturele veld te stimuleren om samen met het onderwijs projecten te ontwikkelen. De inzet van een combinatiefunctionaris zou hierbij een proactieve en verbindende rol kunnen spelen.</p> <p>De kosten van het Cultuurmenu worden gefinancierd door het onderwijs, de gemeente en een bijdrage van de provincie. Lokale en provinciale budgetten worden gekoppeld voor een efficiënte en effectieve inzet van de middelen.</p> <p>Het onderwijs heeft zich bereid verklaard voor de komende 4 jaar weer het budget van € 8,00 per leerling te reserveren. De provincie onderschrijft het belang van</p>

	<p>cultuureducatie maar de wijze van provinciale ondersteuning is afhankelijk van de provinciale cultuurnota 2017-2020.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ We stellen een budget beschikbaar voor uitvoering van het Cultuurmenu en streven ernaar om dit samen met het onderwijs en de culturele instellingen uit te voeren. ➤ Wij spelen een actieve rol in de uitdaging om cultuureducatie te verankeren in de onze samenleving ➤ De inzet van de cultuurcoach wordt meegenomen in de heroverweging van taken en inzet van de regeling buurtsportimpuls(combinationfunctionarissen).
Van belang voor	Persoonlijke ontwikkeling, sociale cohesie, samenwerking
Rol gemeente	Faciliteren, initiëren
Relaties	Preferente culturele instellingen (bibliotheek, Scala, de Meenthe), bovenschools management van 38 basisscholen, gemeente, individuele lokale/ regionale cultuur- en erfgoedaanbieders.

5.2.6 SCALA, centrum voor beeldende kunsten.

SCALA is het centrum voor beeldende kunsten voor onze gemeente. De activiteiten worden voor een groot deel uitgevoerd in De Meenthe en op locatie in onze gemeente.

De afspraken voor wat betreft de uitvoering van de activiteiten lopen tot en met 2016.

Aandacht verdienen de individuele lessen die Scala verzorgt in het kader van de talentontwikkeling. Dit doel behoort niet meer tot onze prioriteiten omdat wij ons gaan inzetten voor bewoners in een kwetsbare positie.

De ondersteuning voor de amateurkunst verloopt stroever dan verwacht. Deze netwerkfunctie die Scala uitvoert, zal meegenomen worden in de voorgenomen heroriëntatie van taken en inzet van de combinatiefunctionarissen.

Wij hebben Scala meegedeeld dat 2017 wordt gezien als een overgangsjaar. In de loop van het jaar wordt bekend hoe de budgetten verdeeld gaan worden binnen het sociale domein en de activiteiten van Scala worden hierin meegewogen.

Waar staan we	<p>Scala biedt cursussen aan op het gebied van muziek, beeldende kunst en nieuwe media en is gevestigd in het Rabo Theater De Meenthe. Het doel is om zoveel mogelijk kinderen en jongeren in aanraking te brengen met cultuur in de gemeente Steenwijkerland. De amateurkunstverenigingen krijgen een sterkere rol in het lokale cultuuraanbod en worden in aanraking gebracht met het onderwijs.</p> <p>Tot en met 2016 is op basis van gemeentelijke uitgangspunten een maatwerkpakket samengesteld dat is samengevat in de volgende programmalijnen:</p> <p><i>Kennismaking, oriëntatie en eerste scholing.</i></p> <p>Het doel is om zoveel mogelijk kinderen en jongeren in aanraking te brengen met cultuur in de gemeente Steenwijkerland. De amateurkunstverenigingen krijgen een sterkere rol in het lokale cultuuraanbod en worden in aanraking gebracht met het onderwijs.</p> <p><i>Scholing en verdieping tot 18 jaar</i></p> <p>Het doel van deze programmalijn is kinderen en jongeren tot 18 jaar verdere scholing en verdieping te geven in alle kunstdisciplines.</p> <p><i>Amateurkunst/netwerkfunctie</i></p> <p>In deze programmalijn staat de amateurkunst centraal. Deze programmalijn is gericht op een prominentere rol voor de amateurkunstverenigingen in het onderwijs, maar ook in de eigen culturele en sociaal maatschappelijke omgeving. Scala heeft een nieuwe rol in de ondersteuning en advisering van de amateurkunstverenigingen. Hiermee krijgen de amateurkunstverenigingen de mogelijkheid om bijvoorbeeld sterker in te zetten op innovatie binnen de vereniging, het uitvoeren van nieuwe projecten of het doelgericht aantrekken van meer jeugdleden.</p> <p>Via de Amateurkunstcarrousel passeren in een aantal jaren alle kunstdisciplines de revue, samen met het primair onderwijs in de gemeente. De kinderen maken op relatief jonge leeftijd kennis met een kunstdiscipline en kunnen zich vervolgens in</p>
---------------	---

	hun vrije tijd, buitenschools, verder laten scholen samen met Scala en een amateurkunstvereniging. De vraag vanuit het onderwijs is leidend voor de discipline die dat jaar centraal staat. Per jaar kunnen een beperkt aantal scholen meedoen.
Doelen	<ul style="list-style-type: none"> • Gevarieerd aanbod voor jongeren op alle disciplines • Er zijn doorgaande leerlijnen, zowel binnen- als buitenschools (verdieping) • Doorstroming bewerkstelligen naar amateurkunstverenigingen • Samenwerking met de culturele instellingen in onze gemeente in het kader van de cultuurparticipatie • Aansluiting zoeken bij de doelgroepen in het sociale domein: mensen in een achterstandspositie.
Wat is de uitdaging	<p>Programma 2017 en verder.</p> <p>De afspraken voor wat betreft de uitvoering van de activiteiten lopen tot en met 2016.</p> <p>De ondersteuning voor de amateurkunst levert niet de verwachte resultaten. Wij hebben het bestuur van Scala meegedeeld dat het budget amateurkunst/netwerkfunctie voor 2017 en verder niet meer beschikbaar is. Het wordt meegenomen in de voorgenomen heroriëntatie van taken en inzet van de cultuurcoach.</p> <p>Voorts is besloten om 2017 te zien als overgangsjaar. Scala voert de reguliere taken van 2016 uit, waarbij de netwerkfunctie vervalt. In de loop van 2016 wordt bekend hoe de budgetten verdeeld worden binnen het sociale domein en zullen ook de activiteiten van Scala worden meegewogen.</p>
Van belang voor	Persoonlijke ontwikkeling, sociale cohesie, identiteit, inspiratie
Rol gemeente	Subsidiëren
Relaties	Cultuureducatie, instellingen in het gehele culturele veld, festivals, onderwijs

5.3. BEELDENDE KUNST

Het aankopen en tentoonstellen van beeldende kunst en het plaatsen van kunst in de openbare ruimte draagt bij aan de integratie van kunst in de samenleving en aan de visuele aantrekkelijkheid van de gemeente als woon- en werklocatie.

Wij willen het huidige beleid op het gebied van beeldende kunst handhaven en in deze periode ons nader beraden over het beleid.

Waar staan we?	<p><i>Kunst in de openbare ruimte.</i></p> <p>Gezamenlijk met de plaatselijke belangenverenigingen realiseren van kunst in de wijken en kernen. Hierbij geven we niet alleen onze gemeente identiteit maar ook de plek waar het wordt toegepast.</p> <p><i>Kunstcollectie gemeente Steenwijkerland.</i></p> <p>Naast de collectie Krop bestaat de kunstcollectie van Steenwijkerland uit 3-dimensionaal werk, schilderijen en tekeningen. De collectie wordt op peil gehouden en uitgebreid met jaarlijks een aantal aankopen van beeldend kunstenaars uit onze gemeente. Er is daarvoor jaarlijks een bepaald budget beschikbaar. De kunstcommissie is belast met de aankopen ten behoeve van de collectie.</p> <p><i>Tentoonstellen van beeldende kunst.</i></p> <p>Sinds de verbouwingen van het gemeentehuis is er geen plaats meer voor exposities. Wel ondersteunen wij de Galerie Steenwijk, gehuisvest in de bibliotheek, waar incidenteel onze eigen collectie wordt geëxposeerd en er jaarlijks een tentoonstelling wordt georganiseerd rondom een kunstenaar uit Steenwijkerland.</p> <p><i>Reserve kunst.</i></p> <p>Aankopen van kunst worden gefinancierd uit de reserve kunstobjecten en de besteding van deze reserve is gemandateerd aan het college. De gemeente commissie Beeldende Kunst adviseert het college over de besteding van dit kunstfonds.</p>
----------------	--

Doelen	<ul style="list-style-type: none"> Het aankopen en tentoonstellen van beeldende kunst en het plaatsen in de openbare ruimte draagt bij aan de integratie van kunst in de samenleving en aan de visuele aantrekkelijkheid van de gemeente als woon- en werklocatie.
Wat is de uitdaging?	<p>Het plaatsen van nieuwe kunstwerken in de openbare ruimte is gekoppeld aan (her-)ontwikkeling van een gebied, zoals het parkeerdek aan de Gasthuispoort in samenhang met de toegepaste kunst van Nicolas Dings, maar ook vaak particulier initiatief. Het gaat hier dan om bijvoorbeeld wijk- en dorpsverenigingen die hiervoor het koppengeld inzetten maar ook andere financieringsbronnen kunnen aanboren. Daar waar mogelijk ondersteunen wij deze initiatieven.</p> <p>De gemeentelijke kunstcollectie is beoordeeld en vastgesteld. Het openbaar maken en de afstoting van datgene dat niet tot de collectie behoort, dient te worden uitgevoerd.</p> <p>Wij hebben de Commissie Beeldende Kunst advies gevraagd over het te voeren beleid op het gebied van de beeldende kunst.</p>
Van belang voor	Sociale cohesie, herkenbaarheid, inspiratie
Rol gemeente	Initiëren, faciliteren
Relaties	Musea, wijken en kernen, commissie beeldende kunst, toerisme

5. 4. MEDIA.

Onder media benoemen we het beleid op het gebied van het bibliotheekwerk en de lokale omroep. Dit zijn de beleidsterreinen waaraan wettelijke voorschriften zijn verbonden.

5.4.1 Bibliotheek.

Aan het bibliotheekwerk zijn wettelijke voorschriften verbonden

Waar staan we	<p>Wij maken gebruik van het bibliotheekstelsel en de bibliotheek maakt onderdeel uit van het landelijke bibliotheeknetwerk. De bibliotheek dient aan de volgende 5 functies te voldoen: het ter beschikking stellen van kennis en informatie, het bieden van mogelijkheden voor ontwikkeling en educatie, het bevorderen van lezen en het kennismaken met literatuur, het organiseren van ontmoeting en debat en het laten kennismaken met kunst en cultuur.</p> <p>De bibliotheek Kop van Overijssel is een plek waar iedereen, ongeacht sociale of economische achtergrond, vrije toegang heeft tot kennis, informatie en cultuur. Verspreid over Steenwijkerland zijn er zeven bibliotheeklocaties, twee afhaal- en brengpunten en een uitleenpost. Naast de centrale locatie in Steenwijk zijn er vestigingen in Vollenhove, Sint Jans klooster, Giethoorn, Kuinre, Oldemarkt en Steenwijkerwold. Er zijn afhaal- en brengpunten in Wanneperveen en Blokzijl en een uitleenpost in Kalenberg.</p> <p>De Bibliotheek telde in 2015 ruim 11.045 leden: dit is 26 procent van de inwoners van Steenwijkerland. Ondanks de lichte afname van leden ten opzichte van 2014, scoort de Bibliotheek Kop van Overijssel nog steeds boven het landelijke gemiddelde van 23,7 procent.</p> <p>Naast 51 vrijwilligers zijn er 22 parttimers werkzaam in de bibliotheekfuncties, totaal 8,9 fte.</p> <p>In 2015 waren de vestigingen van de bibliotheken in totaal 141½ uur per week geopend.</p>
Doelen	<ul style="list-style-type: none"> De bibliotheek maakt deel uit van het landelijke netwerk. Laagdrempelige voorziening voor leesbevordering en kennismaking met literatuur voor jong en oud Maakt kennis en informatie toegankelijk voor mensen voor wie de samenleving erg ingewikkeld is geworden Heeft een rol in het voorkomen/terugdringen van laaggeletterdheid Aanvullende rol bij de digitale ontsluiting van lokaal erfgoed en cultuur Ontplooit initiatieven met lokale partners (schrijversfestival, fablab)

Wat is de uitdaging	<p>Om bij te dragen aan ons doel om ervoor te zorgen dat iedereen kan deelnemen aan de samenleving, willen we dat de bibliotheek de komende jaren een bijdrage levert in het voorkomen en/of compenseren van kwetsbaarheid. De bibliotheek is de plek bij uitstek waar de zelfredzaamheid van de burgers kan worden vergroot door hen meer digitaal zelfredzaam te maken en het percentage laaggeletterden te verminderen door taallessen en leesbevorderingsactiviteiten.</p> <p>De bibliotheek dient in de beleidsvoornemens voor 2017 hun rol te pakken in de transformatie van het sociaal domein en de accenten te leggen op</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bestrijden sociaal isolement: vergroting zelfredzaamheid van de burgers middels toegankelijke informatievoorzieningen voor mensen voor wie de samenleving erg ingewikkeld is geworden en hen meer digitaal zelfredzaam te maken - Bevordering participatie door voorkomen/terugdringen van laaggeletterdheid van volwassenen - Cultuureducatie – kinderen leren lezen en middels literatuur hun wereld en kennis vergroten - Bevorderen e-lezen - Samenwerkingsverbanden aangaan met partners in het sociale domein
Van belang voor	Sociale cohesie en persoonlijke ontwikkeling,
Rol gemeente	Initiëren, subsidiëren
Relaties	Onderwijs, culturele instellingen, erfgoedinstellingen, bedrijfsleven

5.4.2 Stichting Lokale Omroep Steenwijkerland (SLOS)

Het voortbestaan van de lokale omroep staat onder druk. Dit is niet in de eerste plaats een geldkwestie, maar meer de voorwaarden die er door de belangenorganisaties van de omroepen worden gesteld. Er dient samenwerking te worden gezocht met andere lokale omroepen en zo mogelijk een organisatie te vormen. Dit proces verloopt moeizaam en waar mogelijk zullen wij dit proces ondersteunen.

Waar staan we	In onze gemeente is de Stichting Lokale Omroep Steenwijkerland gevestigd. Op grond van de mediawet heeft de gemeente de wettelijke taak om de lokale omroep te bekostigen. Wij hebben echter geen rol in het functioneren van de omroep.
Doelen	<ul style="list-style-type: none"> • Programma's maken die gericht zijn op de culturele en maatschappelijke behoefte van onze inwoners.
Wat is de uitdaging	Het voortbestaan van de lokale omroep staat onder druk. De brancheorganisatie stelt voorwaarden aan de grootte van de omroep en die zijn in dit gebied moeilijk te realiseren, bijvoorbeeld het minimale bereik van de omroep moet 200.000 inwoners zijn. Hiervoor zou er dan een heel grote lokale omroep moeten worden opgericht, die meerdere gemeente beslaat. De eerste verkennende besprekingen van het bestuur van de SLOS met de omroepen uit de omliggende gemeenten hebben geen resultaat opgeleverd. Geen van de omroepen wil graag hun eigen identiteit opgeven. Wij steunen het voornemen van de lokale omroep van Steenwijkerland om de activiteiten uit te voeren op basis van een samenwerkingsverband met andere lokalen omroepen.
Van belang voor	Sociale cohesie, herkenbaarheid
Rol gemeente	Faciliteren en subsidiëren.
Relaties	

5. 5. CULTUUR EN TOERISME

De cultuursector en de toeristische sector in onze gemeente kunnen elkaar versterken. Het toeristisch beleid van de gemeente is gericht op het versterken van de lokale economie en daarmee op het creëren van werkgelegenheid: meer toeristen, verspreid over het jaar en over het gebied! Ondernemers in ons gebied richten zich in toenemende mate op doelgroepen die meer dan gemiddeld geïnteresseerd zijn in cultuur. Dit in combinatie met het feit dat cultuur minder afhankelijk is van weersomstandigheden en cultuur verspreid over het gebied wordt aangeboden geeft kansen voor een nadere intensivering van de samenwerking tussen deze beleidsvelden.

Hoe cultuur toerisme kan versterken blijkt bijvoorbeeld uit het Textielfestival, dat in 2015 is georganiseerd in Oldemarkt en omgeving. Deze combinatie van natuurbeleving, kunst en handwerk en promotie van onze gemeente trok bezoekers uit het gehele land.

Wij streven ernaar om kunst en cultuur als vaste waarde in de beleidsvelden toerisme en erfgoed op te nemen.

Waar staan we	In 2009 heeft de gemeenteraad de "Visie Toerisme & Recreatie; kwaliteit en samenwerking" vastgesteld. Toerisme is belangrijk voor de lokale economie van Steenwijkerland. Door meer verbinding te leggen met cultuur(historie) kan ons gebied nog aantrekkelijker worden voor de toerist. Medio 2017 wordt een nieuwe toeristisch-recreatieve visie ter vaststelling voorgelegd aan de gemeenteraad.
Doelen	De opgave voor de komende jaren is de samenwerking tussen cultuur en toerisme te intensiveren en mogelijk verder te versterken.
Wat is de uitdaging	Kansen zijn er voldoende. De sector Toerisme is sterk in de gemeente. Circa 14% van de werkgelegenheid in de gemeente hangt hiermee samen. Ook in economisch mindere tijden wordt door de gemeente en de provincie geïnvesteerd in Toerisme, juist vanwege het stimuleren van de lokale economie. We hebben in de gemeente veel te bieden op het gebied van Cultuur en Cultuurhistorie. Dit kan veel beter toeristisch worden benut. We streven ernaar om kunst en cultuur onderdeel te laten worden van de beleidsvelden erfgoed en toerisme.
Van belang voor	Beleving van het gebied, werkgelegenheid, samenwerking etc.
Rol gemeente	Enerzijds aanbieder van voorzieningen (passantenhavens, aanlegplaatsen, camperplaatsen etc.), anderzijds het faciliteren, stimuleren en voorwaarden scheppen van recreatief-toeristische ontwikkeling in de gemeente.
Relaties	Evenementen, monumenten, musea, theater.

6. FINANCIEN

Uitgangspunten.

- We gaan uit van de in de begroting 2016 opgenomen budgetten.
- Koerswijzigingen dan wel accenten die anders gelegd gaan worden, dienen binnen de bestaande budgetten te worden gerealiseerd. Hiervoor is in voorkomende gevallen een herschikking van de budgetten noodzakelijk.
- Na de accordering van de agenda de uitvoering te laten plaatsvinden via de subsidieafspraken met de verenigingen en instellingen. De verantwoording vindt plaats via de perspectief-, najaarsnota en jaarrekening van de gemeente.

Beschikbaar budget cultuur vanaf 2017 tot en met 2020 . Voor cultuur zijn voor de komende 4 jaar de volgende bedragen beschikbaar (onder voorbehoud van goedkeuring van de gemeentebegroting 2017)

	2017	2018	2019	2020
	€	€	€	€
Musea	43.845	43.845	43.845	43.845
Meenthe	495.266	495.266	495.266	495.266
Evenementen cultuur	16.100	16.100	16.100	16.100
Overige cultuur inclusief cultuureducatie en amateurkunst	172.656	172.656	172.656	172.656
Muzikale vorming	299.870	299.870	299.870	299.870
Beeldende Kunst	55.357	55.357	55.357	55.357
Bibliotheekwerk	854.890	851.184	851.184	851.184
Lokale omroep	22.310	22.310	22.310	22.310
	1.960.294	1.956.588	1.956.588	1.956.588

Literatuur:

- Notitie amateurkunst
- harmonisatie musea
- Nota toerisme en recreatie
- Nota Erfgoedbeleid
- Beleidsplan sociaal domein(concept).
- Cultuur in de kanteling
- Gemeentelijk cultuurbeleid – een handleiding Cor Wijn

Bijlage 1. Overzicht van de culturele infrastructuur van de gemeente Steenwijkerland*

Culturele infrastructuur = het geheel van makers en bemiddelaars die culturele uitingen voortbrengen, presenteren, openbaar maken, verspreiden, faciliteren en dergelijke, inclusief de accommodaties en media die het publiek in staat stellen kennis te nemen van de uitingen.

De totstandkoming van de culturele infrastructuur is afhankelijk van de volgende factoren:

1. **Historie:** Voor culturele voorzieningen is doorgaans in het verleden al de basis gelegd.
2. **Ligging:** Op alle niveaus van grootte vindt men gemeenten die een aantal functies die, centraal voor een bepaald gebied, in zich verenigen
3. **Ambitieniveau:** Hoe hoog is het ambitieniveau van de beleidsmakers om cultuur in te zetten ten behoeve van de uitstraling en identiteit van de stad.

In de opbouw is geconstateerd dat er een opbouw is te herkennen van kernvoorzieningen die men overal aantreft (bibliotheek, stadhuis en dergelijke) en grootschalige voorzieningen die alleen in de grote steden kunnen worden gerealiseerd (museum voor moderne kunst). Op grond van de genoemde 4 factoren is het mogelijk geweest om tot een indeling te komen cultuurbeleid. De grenzen tussen de drie vormen zijn moeilijk aan te geven maar worden bij benadering afgeleid uit informatiemateriaal dat omtrent het voorzieningenniveau van kleinere en grotere gemeente voor handen was.

- *Kernachtig* gemeentelijk cultuurbeleid - < 30.000 inwoners
- Uitgebreid gemeentelijk cultuurbeleid tussen 30.000 en 90.000 inwoners
- Allesomvattend cultuurbeleid > 90.000 inwoners

Een greep uit de Festivals	Kopje Cultuur Open Monumentendag Corso's Schrijversfestival Steenwijkerland Rock around Giethoorn Dicky Woodstock Shantykorenfestival Stonehengefestival Pasar Malem	Boekenmarkt Gondelvaarten Steengoed Willemsoord Bluesfestival Giethoorn Dickensfestival	
	Kernachtig cultuurbeleid <30.000 inwoners	Uitgebreid cultuurbeleid 30.000-90.000 inwoners	Alomvattend cultuurbeleid > 90.000 inwoners
Podiumkunsten	Uitvoeringen voor de jeugd Schoolvoorstellingen Cultuurmenu Programmering De Meenthe Kamermuziek - Oefenruimten -	Multifunctionele accommodatie Dorpshuizen en mfc's in 19 kernen en wijken Meenthe Steenwijk Jazz/poppodium De Buze Steenwijk	Kernpodium/jazzmuziek - Kernpodium/ popmuziek Programmering theater en evenementenhal De Meenthe Danstheater Programmering De Meenthe Concertzaal/theaterzaal Meenthe Steenwijk Kleine zaal Meenthe Steenwijk Theaterwerkplaats - Theatergezelschappen - Muziekensembles
Film	n.v.t.	Bioscoop Steenwijk	Theater voor de artistieke waardevolle film incidenteel
Media en Letteren	Bibliotheek Stichting Openbare Bibliotheek Steenwijkerland en Zwarte Waterland met een hoofdvestiging in Steenwijk en met vestigingen en uitleenpunten in de gemeente.	Literaire activiteiten Incidenteel: Schrijversfestival en activiteiten in de bibliotheek	Lokale televisie - Beurzen/opdrachten/prijzen voor schrijvers De tweejaarlijkse Bloem poëzieprijs

	Lokale Omroep Slos		
Cultureel erfgoed	<p>Monumenten Op dit moment heeft de gemeente Steenwijkerland 282 rijksmonumenten, 192 gemeentelijke monumenten en 3 beschermde stads- en dorpsgezichten (Vollenhove, Blokzijl en Giethoorn inclusief Jonen en Dwarsgracht). Verder loopt op dit moment het proces om de Koloniën van Weldadigheid (o.a. Willemsoord) op de UNESCO-lijst voor werelderfgoed te plaatsen.</p> <p>Oudheidkamer 6 musea en twee historische verenigingen</p> <p>Archieven Gemeentearchief en diverse archieven bij historische musea en historische verenigingen</p> <p>Archeologie In diverse musea</p>	<p>Natuur- of cultuurhistorisch museum 6 musea waarvan 1 museum met een bovenregionale functie en twee natuuractiviteitencentra bij De Weerribben en De Wieden</p>	<p>Museum voor moderne kunst -</p>
Beeldende kunst en bouwkunst	<p>Architectuur</p> <p>Vormgeving van de openbare ruimte Kunst in de openbare ruimte Beeldenroutes in Giethoorn en Blokzijl</p> <p>Tentoonstellingsruimte Bibliotheek</p>	<p>Percentageregeling Kunstuitleen -</p> <p>Aankoopfonds Gemeentelijk kunstfonds</p> <p>Collectie Gemeentelijke kunstcollectie</p> <p>Centrum voor beeldende kunst</p>	<p>Kunstenaarsbeleid -</p> <p>Ateliers -</p> <p>Individuele subsidies -</p> <p>Opdrachten Incidenteel, kunst in de openbare ruimte in samenwerking met wijken en kernen</p> <p>Kunstenaarsinitiatieven Verschillende Galeries en beeldentuinen -</p>
Amateurkunst en kunsteducatie	19 muziekverenigingen en meer dan 80 verenigingen op het overige gebied van de kunsten		

Festivals vinden overal plaats.

- Op basis van de VNG uitgave: “Gemeentelijk cultuurbeleid – een handreiking” door Cor Wijn.

		Bijlage 3		
		SUBSIDIEREGISTER 2015		
		(tot 1 november 2015)		
Soort subsidie	Aanvrager	Toegekend bedrag		
Amateurkunst	Stichting OrCa producties	€	2.940,00	
	Cantica Sacra	€	1.000,00	
	Stichting SCIK	€	487,50	
	Groot Gieters Popkoor	€	1.000,00	
	Vollenhoofsch Fanfare	€	14.931,72	
	Chr. Oratoriumvereniging Steenwijk e.o.	€	1.400,00	
	The Swinging Stones	€	1.000,00	
	Soli Deo Gloria	€	8.557,13	
	Chr. Muziekvereniging Crescendo	€	10.001,43	
	Muziekvereniging Opnieuw Verenigd	€	3.726,06	
	Top Onna	€	4.295,29	
	Drumband TOG	€	1.894,75	
	Chr. Muziekvereniging De Bazuin	€	6.114,50	
	Drumband- en majorettevereniging Zomabe's	€	4.109,03	
	Chr. Muziekvereniging Excelsior Belt Schutsloot	€	8.318,41	
	Chr. Brassband De Woldklank	€	5.731,38	
	Oldemarkter Fanfare	€	10.205,09	
	Chr. Muziekvereniging Crescendo Wanneperveen	€	3.161,48	
	Chr. Muziekvereniging Jeduthun	€	4.360,50	
	Chr. Muziekvereniging Excelsior Kalenberg-Hoogeweg	€	3.000,11	
	Giethoorns Fanfare	€	2.643,88	
	Muziekvereniging Onderling Genoegen	€	3.424,58	
	Toutenburger Muzikanten	€	3.435,94	
	Concertcommissie Geref Kerk	€	380,00	
	Rederijerskamer Ons Genoegen	€	1.000,00	
	Kunstbende	€	250,00	
	Chr. Gemengd koor De Zeeklank	€	900,00	
	Zangvereniging Zanglust	€	507,00	
	De Rietsnieders	€	2.293,25	
		€	111.069,03	
Kunst en cultuur	Historische Vereniging IJsselham	€	750,00	
	Christelijke oranjevereniging Belt-Schutsloot	€	785,00	
	Vereniging Gondelvaart Giethoorn	€	785,00	
	Stichting Oud Blokzijl / Museum Het Gildenhuis	€	3.000,00	
	Stichting Galerie Steenwijk	€	23.754,00	
	Historische Vereniging Steenwijk e.o.	€	750,00	
	Vereniging Nederland en Oranje Dwarsgracht	€	785,00	
	Stichting Schrijversfestival Steenwijk e.o.	€	2.292,00	
	Stichting IJsselacademie	€	14.391,00	
	Overijsselse Vereniging voor Kleine Kernen	€	201,00	
	Stichting Kermis- en Circusmuseum	€	3.000,00	
	Volksuniversiteit Steenwijkerland	€	14.000,00	
	Lente Podium Blokzijl	€	1.991,00	
	Stichting Schrijversfestival Steenwijk e.o.	€	1.000,00	
	Stichting Openbare bibliotheek Kop van Overijssel	€	834.863,00	
	Stichting Lokale Omroep Steenwijkerland (SLOS)	€	22.310,00	
	Stichting Blokzijl Klassiek	€	995,00	
	Scala	€	299.871,00	
	Stichting Instituut Hildo Krop	€	3.000,00	
	Stichting de Meenthe	€	495.266,00	
	Stichting Cultuur Historisch Centrum Land van Vollenhove	€	3.000,00	
	Stichting Orgelconcerten Grote Kerk	€	225,00	
	Platform Cultuureducatie Steenwijkerland	€	56.712,00	
	Stichting Instituut Hildo Krop	€	3.000,00	
		€	1.786.726,00	

Bijlage 4

Proces:

2016

17 mei – agenda gereed voor pfo

192 juni mei – behandeling in pfo

6 juni – definitieve concept gereed voor overleg met instellingen en verenigingen

21 juni – tussen 1 juni en 21 juni is er overleg me de betrokken verenigingen en instellingen (een deel van de afspraken is al gemaakt (Museumberaad, Platform Cultuur Educatie, Commissie Beeldende Kunst)

15 juli – Cultuuragenda gereed inclusief college- en raadsvoorstel.

9 augustus – in college

20 september politieke markt

11 oktober - raad